

اداره مرکزی :

آقره ده ، معارف امینلکی پانده کی دائره
استانبول جاده سنده آقره

استانبول بوروسی :

استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نوره
دائرة مخصوصه

حیات

هیانه دایما هیانه ... دنیاه داها جوقه حیات قاتالم ...
- نیجه -

نسخه سی هربرده ۱۰ غرورده .

سنه لکی پوسته ایله ه لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ه دولار) .

اونه واعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسی
مراجعت ایدیلیر .
بازی ایشلرینک مرجعی آقره مرکزیدر .

۳ نجی جلد

آقره ، ۱۵ کانون اول ، ۱۹۲۷

صافی : ۵۵

[پک قیمتلی معارف وکیلز مصطفی نجانی پک افندیکنک « حیات » ک ایکنجی ییل دونومی دولایسیله کوندر دکلری التفاتنامه یی عیناً تشکرله
درج ایدیبوروز . « حیات » طوتدینی بولده اهمیتلی وظیفه سی خاطر لاتان بو بوکسک توجه مساعیمز ایچون قیعتلی بر رهبروتشویق اولاجقدر .]
- حیات -

مملکت عرفانه عالمنده بر دارلر تشکیل ابرده حیات مجموع سنک ایکنجی سنه دور برسنی درجه بر ممنونینده تلقی ابر بوروم . بو
مجموعه اطرافنده طویلا نوب مملکتزده فکری هیاتک انکشافه بونونه غیر تدرینی صرف ابرده مقدر کجلمزک مساعیسی مابهنده
حیات ، حقیقه مفید اطرده وفکریات ماصننده مهم بر بوشلفی دولدر مشدر . « حیات » ه بو موفق رفیضلی بولده اوزونه عمر
نمی ابرده کله هیات نخبه برسنی ده صراطه تبریکی کنده بر بورج یلیرم افندم .

معارف وکیل
مصطفی نجانی

مصاحبه :

فکر هیانده کی دور غونلق زنده؟

تأمین ایدیه جک شرائطی بوقدن وار ایدیه من . کنجککنده
دهایه نامزد اولان بری ، اوتوزینه وقرقنه کلدکدن
صوگرا ، اوکا ایسته دیککز قدر مکافات وعدایدیکز ،
آرتق عطالته آلیشمش اولان قافاسنی تکرار فعالیته
صوقلماز سکز . دیمک که دولتک تأسیس ایله دیک
مکافات اصولی آنجق هنوز کورله نهمش استعدادلر
اوزرنده تأثیر اجرا ایدیه بیله جک ، مثلاً اون سنه ،
احتمال داها صوگرا برنمره و بره جکدر ، اوده ، بو
کنج استعدادلرک شو مدت طرفنده اقتصادی حیات
منکنه سی ایچنده صیقیشوب محو اولماماسنه اعتنا
ایدیلیرسه !

بومطالعه یی بر درجه به قدر دوغرو کور بوروم .
فقط آنجق بر درجه به قدر ! ... زیرا تماماً دوغرو
اولادینغی واقعه لر بزه اثبات ایله بور :

مشهور ایدیلرک ، متفکرلرک و صنعتکارلرک
مثالری بزه کوستریبور که باره صیقینتسی دهالرک
انکشافنه صورت مطلقه ده مانع دکلدر : امیل زولا
پارسده کچیردیک ایبلک سنه لرده اککنه زیتون
یاغی سورهرک قارنی دو بورور ، چاشیری یقانیکن
«عرب قیافته کیر» یعنی یاتاق چارشافنه بورونه رک
اوداسنده دولاشیردی . بوسفالت اونی Germinal

بعضی آرقاداشلر منزله بو مسئله به دائرقونوشدینم
وقت اولدر دیکر بر سببی ، شرائط اقتصادیکنک
مساعده سزلکنی ایلری سور دیلر ، لکن بن بو
معذرتک مقبول اولدیغه قانع دکلم . اسکیدن هر شیشی
تدبیر باری ایله ایضاح ایتک دوغرو کوزوکور ،
خیر و شر الله تعالیدندر دینجه هر مسئله حل
ایدلش اولوردی . شیمدی تقدیر الهی برینه
«اقتصادی معینیت» اقامه ایدلک ، خیر و شرک منبئی
پاراده کورولک ایسته نیور ، شبهه یوق که بوده بر
افراطدر . اساساً صنعت و فکر محصوللرینک تورکیه ده
مکمل بر مشترسی واردر : اوده دولندر . جمهوریت
تأسس ایدیه لیدنبری معارف وکالتی فکر مساعیسی
تشویق و حمایه ایچون مهم مبالغ صرف ایله مشدر .
بناء علیه شاه اثرلرک پاراسزلقدن دولایی اورتابه
چیقامدینی ادعاسی وارد اولاماز .

واقعا بر دیکر نقطه نظر دن ، اقتصادی بوقسوللغک
ذهنی دورغونلغه سبب اولدینی فکری مدافعه
اولوناییلیر . دینه ییلر که دولت ، صنعت و فکر اثرلرینی
آنجق میدانه کلدکده صوگرا مکافاتلاندیریور .
حالبوکه ساده جه مکافات وعدی بر شاه اثرک خلقنی

حیاتک الی اوچونجی نسخه سنده بر سنه لک
حرکت فکریه به تخصیص ایدیلن مقاله لری کوزدن
کچیرنجه انسان شونی اعتراف ایله مکه مجبور اولوبور :
بزده فکر حیانتده ، ادبیاتده اولدینی قدر فلسفه ده ،
بونلرده اولدینی قدر کوزل صنعتلرده ، عظیم بردورغونلق
وار . محمد امین بکک مقاله سنده ذکر اولونان
نشریات ترجمه لردن عبارتدر . نیکین کور بلی زاده
فؤاد بک مملکتزده تورکیات تدقیقلرینک ترقیبسندن
پک ممنون کوزوککلر برابر مقاله سنک درنده اوچنی
اجنبی مملکتلره حصر ایدیبور . فلسفه و روحیات
نشریاتی کوزدن کچیرن شکیب بک «فلسفه واجتماعات»
مجموعه سنک ذکر ایله اکتفا ایتمکده در . کوزل
صنعتلره کلنجه ، یکانه مهم واقعه بروفور قانونیقانتک
هیکلریدر .

بو بوقسوللق نهدن ؟ ذکر ایتدیکم مقاله لرک
عمرلری آراسنده اک مشتکی کوزوکن محمد امین بک
دوغرو دن دوغرو به دورغونلغک سبیلرینی آرمایبور ،
اونک موجود اولدینغی کوسته ریور : « بزده فکر
ایچون یاشامق ، بوروسن یولی تنور ایلمک عشقی ،
مع التأسف جوق آزدر . فکر و علم ایچون چالیشمق
ایده آلی غایب ایشمز . » دیمکله اکتفا ایله بور .

« رباعي » شكلنك اسكي

فلاسيق تورك نظمنده

توركلرك داها اسلاميتدن اولكي ادبياتلرنده موجود نظم شكللري حقنده ياپديغمز تدقيقات نتيجه سنده ، « درتلك » يعني درت مصراعدن مركب « قطعه » شكلنك تورك نظمي ايجون عادتاً بر « واحد قياسي » اولديغني مختلف دليللرله اثبات ايتمش ايدك . مختلف كتابلر مزده ومقاله لر مزده بومشله به دائر و بريلن ايضاحاتي بوراده تكرار ايده جك دكلز . تورك خلق ادبياتنك بو خصوصيتي ، توركلر اسلام مدنيتي دائره سنده كيره رك فلاسيق اسلامي برادبيات وجوده كتير دكلري زمان ، اوادبياتنك نظم شكللرينك تكاملنده ده شدتله مؤثر اولدي : ۱۹۲۶ ده ايلك جزو لري نشر ايديلن « تورك ادبياتي تاريخي » نده ، ميلادي اون بشنجي عصره قدر يازيلان فلاسيق تورك ادبياتي محصوللرنده بوتأثيري آري آري كوستردبكمز كي ، آريجه ، « توركيات مجموعهي » نك ايكنجى جلدنده « توبوخ » حقنده يازديغمز مقاله دهده بوندن بحث ايتدك . بواعتبار ايله ، فلاسيق تورك نظمده عجم ادبياتنده كي « رباعي » شكلنك ، شيميدي به قدر ظن وتخيّن اولونديغندن داها اسكي اولماسي هيچ ده حيرت ايديله جك برحادثه دكلدره . اسكي تورك نظمنده « درتلك » لرك اهميتي حقنده كي نقطه نظر مزه استناد ايدن « پروفور قووالسكي » ، ۱۹۲۲ ده نشر ايتديكي « تورك قوملرينك نظم شكللي حقنده تبعلر » نده ، عجم رباعيسنك ده بلكه توركلردن آلتمش اولابيله جكي مطالعه سنده بولونعشدي ، ايران ادبياتنك « ساسانيلر » دورنده كي نظم شكللري حقنده اطرافلي معلوماته مالك اولادن بويله براحتالي ايلري سورمك ، بزجه دوغرو دكلدر ؛ بناء عليه ، بوجهتك حلتي شيميديلك اسكي ايران ادبياتي متخصصلرينه برافه رق ، ساده جه ، معلومز اولان لك اسكي تورك رباعيلري حقنده براز معلومات و برهلم :

سوندوره بيلور . بالمقابله بويوك اختلال و انقلاب دورلرنده اكثر بافكري محصوللرك آزلني و يا قيمتمزلكي كوزه چارپور . فرانسه نك بويوك اختلال تاريخده بك مهم سياسي و اجتماعي انقلابلردن برني تشكيل ايدر . لکن او انقلاب دورنده فرانسه ده صانك ادبيات و صنعت دهاسي اوبوقلامقده در . بوكا مقابل سياسي سكون دورلرنده صنعت پريلرينك الهامي داها قوتله حس اولونوبور كيدير .

بكا بك معقول كوزوكن بوايضاحي « بر ضروري قانون » ماهيتنده اصلا تلقى ايتمه ديكي سويله مكه لزوم و ارمي ؟ داهيلرك ، حتي ساده جه استعداد صاحبي كيمسه لرك ملي بحران ، اختلال و انقلاب دورلرنده ميدانه چيقماسنك « ممتنع » اولديغني دكل ، بلكه

شيميدي به قدر معلوم اولان لك اسكي توركجه رباعي ، ميلادي اون اوچنجي عصر ك ايكنجى نصفنده ياشايان « ملحقاة الصراح » آدلي مشهور ترك مؤلني « جمال قرشي » نك بوكتابنده مندرجدر . « بارتولد » ك « اورته آسيا تورك تاريخي حقنده درس لر » نده ساده جه صوك مصراعني ذكر ايتديكي بورباعينك ايلك اوچ مصراع فارسيدير ؛ يعني آتير « ملمع » در . « له بين غراد » ده « موزه آزياتيک » كتيخانه سنده تدقيق ايتديكم « ۱۰۶۶ » و « ۱۲۴۷ » ده يازيلش ايكي نسخه دن مقابله ايتديكم بورباعي يازيبورم :

اي نام تو بر خاتم دل نقش نكين
ملك ختن از تو ديده عزو نمكين
چندان بزى اي شاه كه كويدتركي
بفلاق قري بوليش مونعش نكين

« ختن » سلطان اولان بو « مونعش نكين » ك نه زمانه منسوب اولديغني ، « بارتولد » كده يازديني كي ، صرخ اولارق بيله ميورسه قده ، بولمع رباعينك ميلادي اون اوچنجي عصره عادتاً اولديغني بك اعلا سويله به بيليرز [تورك ادبياتي تاريخي ، ۱۹۲۶ ، ص ۲۷۴] .

بوندن داها اسكي بر زمانه عايدينه ملمع ديكر بر رباعي به ، مقدما معلمه كليسي رفعت بكك النده اولوب اليوم ملت كتيخانه سنده بولونان ، خوارزمده يازيلش اسكي بر مجموعه ده تصادف ايديله رك قيد ايتدم . ايلك مصراع عربيجه ، ايكنجيسي عجمجه ، صوك بيتي ده توركجه اولان بو رباعي ي بوراده ايلك دفعه نشر ايديبورم :

ظيان يشمان لنا سيف نظر
كز غمزه شان عقل شود زبرو زبر
حامده عجب قيامتي قويدى مكر
كيم بيركا ياناشتيلار بوكون شمس وفر

ديكر احوال و شرائطه نظراً « داها مشكل » اولديغني ظن ايديبورم . اكر بوتناعتم آز جوق بر حقيقت احتوا ايديبورسه استقباله داها اميتله و اميد ايله باقارم ممكندر . احتمال ملي حياتمزده كي بويوك انقلابي تعقيب ايدن ياقين سنه لر ده شيميدين بز ه قيمتلي صنعت و فكر اثرليني هديه اولارق كتيره جكلدر . فلسفه به ، بوتون علملرك بومشرك آمانسه قارشي مملكتمزده علاقه نك آرمقده اولديغني ظن ايديبورم . بو « محض فكر » هوسكارلري آراستدن يارس مستثنا براستعدادك بلبيره جكني اميد ايتمك فضل خيال پرورلكي اولور ؟ ...

محمد عزت

Assomoir ي يازمقندن منع ايله مدني . مشهور فرانسز رسامي ميله Millet فقيردي ، آنزوا ايجنده ياشاردى ، هر كس اثرلرينه لاقيددى . Angelus عنواني تابيلوسني ياپديني سنه ده (۱۸۵۹) يازديني بر مکتوبده ايكي اوچ كونلك اودوني اولديغني ، قارينك او آي ايجنده دوغوراجغني فقط هيچ بر حاضراني اولاديني آكلتيوردى . به ريلوز Berlioz كي برموسيقيشناس ، بالزاق Balzac كي برومانجي ايم معيشت صيغيتلري ايجنده بولند قري حالده موسيقيده وادبياتده شاه اثرلر اورتابه قويديلر .

اساساً قولاي و رفاهلي بر حياتك فكري و بدبي فعاليت ايجون الزم اولديغني ادعا ايله مك بك ياكلش اولور . بويوك صنعتكارلرك حياتي بز ه آكلتمش اولان رومه ن روللان اولدجه حقل اولارق ادعا ايديبوركه مادي صيغيتي ذهن ايجون بك فنا و فائده سز بر شي دكلدر : فضله حریت و زنكيتنك انساني عطاك ، لاقيدي به سوق ايدره . بوندن دولاييدر كه فكر جاتنده كي عمومي دوغونلق موضوع بحث اولديني وقت همان « باره ! » نك اتهام ايدله سني دوغرو بولماپورم . محروميت ايجنده ياشامقده اولان بر جوق استعداد صاحبلرينك بو سبدن دولايي استعدادلريني انكشاف ايتديره ممش اولالري ممكندر . لکن بونوره استعداد صاحبلرينك عيني نتيجه به محكوم اولديغني سويله مك ، واقعه لرك تكتيب ايتديكي بر ادعائي ايلري سورمك اولور . بكا قابليه ، كرك كوزل صنعتلرده كرك فلسفه ده استعدادلرك مملكتمزده شيمه يلك نار بلبيره سنك اساسي سيني مادي و اقتصادي شرائطده دكل اجتماعي ، داها دوغروسى سياسي شرائطده آزامايلدر . اجتماعي - سياسي شرائطدن مقصدم مملكتمزك كچيرمش اولديني انقلابدر . واقعا بر جوق حسن نيت صاحبي و وطن پرور كيمسه لر بو انقلاب ايله متناسب بر ادبياتك ، بر فلسفه نك ، بدبي اثرلرك همان اورتابه كله سته منتظر در . بو محصوللرك كي كيمسه سي اونلره غير طبيعي كوزوكويور . بن ايسه عكسي مطالعه ده بولونمانك تماماً ياكلش اولماياجغني ظن ايديبورم .

هر مفكوره كي سياسي مفكوره لرده قيصقانجدرلر : كنديلرينه بند ايله دكلري استعدادلري قولاي قولاي سربست براقازلر . بوندن دولاييدر كه سياسي مفكوره لرك خلق تماماً هيچانه كتيرديكي آنلرده كوزلك و يا حقيقت تحريسي ايجون هوسلر ضعيفلار . ضيا كوك آلپ ، اتحاد و ترقى فرقه سنده وطني ايشلره وقتنك مهم برقميني حصر ايتمه مش اوله يدي ، شهبه بوق كه بز ه ده قيمتلي شعرلر و فلسفي اثرلر ميراث براقش اولوردى .

عمومي تاريخه باقديغمز وقتده بو مشاهدبي تايد ايدن مثاللر كوره بيليرز :

آلمان فلاسيك اديبلرينك بر جوعني ملي وسياسي هيچانلره بابانجي قالمشدرلر . اون سكرنجي عصرده له سيبغ بوميانده ذكر اولوناييلير . غوته نك اسني ده اونونمايلدر . ديمك كه كوزلك و حقيقت علاقه سي بعضي روحلرده ديكر سياسي - اجتماعي علاقه لري